

Industrianställdas löneutveckling

- olika statistikkällor -

2001–2004

En rapport från Facken inom industrins lönestatistiska referensgrupp
September 2005

Innehåll

1. Källor och statistikproducenter	3
2. Parternas statistik	4
3. SCB:s konjunkturstatistik (månadsvis)	5
4. SCB:s strukturstatistik (årsvis)	6
5. Svenskt Näringsliv	14
6. LO:s rapport Löner år 2004	15
7. Slutsatser	16

1. Källor och statistikproducenter

Det finns fyra viktiga källor till lönestatistik för anställda inom den privata sektorn. Dessa är:

- SCB:s strukturlönestatistik
- SCB:s konjunkturstatistik
- Svenskt Näringslivs statistik
- De fackliga organisationernas lönestatistik

Av dessa är SCB:s strukturlönestatistik och Svenskt Näringslivs statistik snarlika. Lönebegreppen är desamma, men urvalet skiljer sig något åt.

Resultaten från dessa statistikkällor publiceras på följande sätt:

SCB:s strukturstatistik - SCB/MI Lönestatistisk årsbok
- SCB:s hemsida
- SCB:s statistiska meddelande

SCB:s konjunkturstatistik - SCB:s statistiska meddelande
- SCB:s hemsida
- Medlingsinstitutets hemsida

Svenskt Näringsliv - Fakta om löner och arbetstider (årligt häfte)

Inom industrin samlar Metall, Sif och CF in egen lönestatistik som bearbetas och publiceras i olika former.

Från och med 2001 publicerar Facken inom industrin årligen rapporten Löner inom industrin.

LO publicerar också en rapport varje år. Den bygger i huvudsak på SCB:s strukturstatistik, som bearbetas av LO. För sista året brukar en prognos göras med hjälp av SCB:s konjunkturstatistik.

2. Parternas statistik

Löneökningar

Område	1998–2000	2001–2003	2004
Teknikavtalet Metall (fd VF), arbetare ¹	2,8	3,2	3,1
Teknikavtalet Metall, identiska individer ²	+0,5	3,4	3,4
Stål- och metall	2,7	3,0	2,1
Stål- och metall, identiska individer ²	+0,4	2,9	2,4
Papper och Massa	2,9	3,0	3,4
Livs	2,5	3,6	2,4
Skogs- och Trä	2,9	3,6	3,4
Industrifacket ³	-	3,7	2,7
Sif ⁴	3,9	4,1	3,1
Sif, okorr.	4,0	4,7	3,5
Sif, identiska individer	5,2	5,0	4,0
Sif, identiska individer, samma företag	5,1	4,9	4,0
CF ⁵	5,3	3,1	2,5
CF, okorr.	6,2	3,5	2,5
CF, samma företag ⁶	4,3	2,0	1,0

¹ På avtalsområdena Stål- och metall och verkstad ingår inte kostnaden för arbetstidsförkortning. På övriga LO-områden kan viss del av arbetstidsförkortningen ingå.

² Ökningen för identiska individer var 0,5 procent högre än för hela kollektivet 1999 och 2000 på verkstadsavtalet. Uppgifter saknas för 1998. För åren 1998–2000 gäller höjningen alla identiska individer. För 2001 och 2002 är mätning gjord på identiska individer som är kvar på samma arbetsplats och har samma arbetstidsmått.

³ Sammanvägt av kemisk industri + allokemisk industri + tvätt + byggnadsämne.

⁴ Sifs områden inom industrin. Korrigerat för förändringar i ålders- och yrkesstruktur. ALS (Arbetsgruppering för lönestatistik) innehåller sex svårighetsnivåer. Kostnader för arbetstidsförkortning ingår i den mån pengar valts.

⁵ Civilingenjörer inom industrin. Korrigerat med hänsyn till förändrad struktur utifrån indelning i år efter examen. Kostnader för arbetstidsförkortning ingår i den mån pengar valts.

⁶ Nivåhöjningstal. Beräknade utifrån examensår och personer som är kvar i samma företag (uppgett att man inte bytt arbetsplats). Ej identiska personer.

3. SCB:s konjunkturstatistik

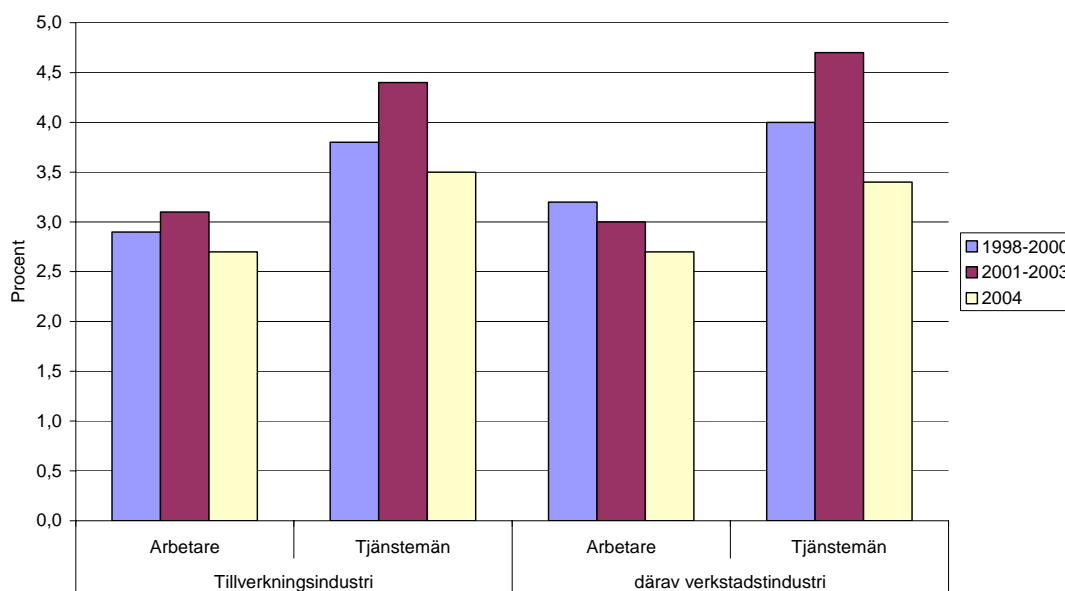
Ökning av genomsnittlig förtjänst

Tillverkningsindustrin	1998–2000	2001–2003	2004
Arbetare	2,9	3,1	2,7
Tjänstemän	3,8	4,4	3,5

därav verkstadsindustrin

Arbetare	3,2	3,0	2,7
Tjänstemän	4,0	4,7	3,4

Löneökning enligt SCB:s konjunkturstatistik

Kommentarer

- Inklusive rörliga tillägg för tjänstemän.
- Inklusive övertidstillägg för arbetare.
- I konjunkturstatistiken ingår ob-, skift-, skiftforms- och övertidstillägg.
- Siffrorna för 2004 är fortfarande preliminära och kan öka något på grund av retroaktiva tillägg.
- De ovan angivna siffrorna skiljer sig något från de siffror som Medlingsinstitutet publicerar på sin hemsida, som för perioden 1998–2000 är några tiondelar högre. Det beror på att de försökt ta hänsyn till kostnader för arbetstidförkortningar som inte fångas upp av lönestatistiken.

4. SCB:s strukturstatistik

Privatanställda – 2001-2004

Arbetare löneökning 2001

		Antal	TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	2000	1158600	98,1	102,7	106,8
	2001	1114200	101,6	106,5	110,9
	ökning	-44400	3,6	3,7	3,8
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D) samtliga	2000	443100	100,2	106,9	111,5
	2001	412000	103,5	110,3	115,1
	ökning	-31100	3,3	3,2	3,2
Verkstadsindustri (SNI 28–35) samtliga	2000	223800	100,7	105,5	110,2
	2001	202400	104,2	108,6	113,3
	ökning	-21400	3,5	2,9	2,8
Verkstadsindustri (SNI 28–35) dagarbetare	2000	156700	98,6	99,5	104
	2001	142700	102,5	103,4	107,9
	ökning	-14000	4,0	3,9	3,8
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2000	214400	99,4	107,9	112,5
	2001	204900	102,6	111,6	116,5
	ökning	-9500	3,2	3,4	3,6

Förklaring av lönebegrepp

Tid- och prestationslön avser överenskommen fast lön, fasta tillägg, ackordskompensation och rörlig lön. I rörlig lön ingår prestations- och ackordslön, provision, bonus, tantiem och dylikt. Detta lönebegrepp överensstämmer med det som parterna på den privata arbetarsidan brukar använda.

Lön för arbetad tid avser tid- och prestationslön samt ob-/skifttillägg och tillägg för risk, smuts, värme och dylikt.

Totallön avser lön för arbetad tid samt (helglön i förekommande fall för arbetare), förmåner, jour- och beredskapsersättning, väntetids- och restidsersättning utanför ordinarie arbetstid. För tjänstemän saknas partsgemensam statistik på de flesta avtalsområden och detta lönebegrepp överensstämmer inte exakt med det som tjänstemannaförbunden normalt använder.

Övertidstillägg ingår inte i tabellerna.

forts. SCB:s strukturstatistik

Arbetare löneökning 2002

		Antal	TP	Lön för	
				arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	2001	1114200	101,6	106,5	110,9
	2002	1096000	104,6	109,6	114,0
	ökning	-18 200	3,0	2,9	2,8
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D) samtliga	2001	412000	103,5	110,3	115,1
	2002	399 800	106,7	113,5	118,4
	ökning		3,1	2,9	2,9
Verkstadsindustri (SNI 28–35) samtliga	2001	202400	104,2	108,6	113,3
	2002	191200	107,3	111,5	116,3
	ökning		3,0	2,7	2,6
Verkstadsindustri (SNI 28–35) dagarbetare	2001	142700	102,5	103,4	107,9
	2002	135400	105,7	106,6	111,2
	ökning		3,1	3,1	3,1
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2001	204900	102,6	111,6	116,5
	2002	204000	105,9	115,1	120,0
	ökning		3,2	3,1	3,0

forts. SCB:s strukturstatistik

Arbetare löneökning 2003

		Antal	TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	2002	1096000	104,6	109,6	114,0
	2003	1123600	108,5	113,5	118,1
	ökning	27600	3,7	3,6	3,6
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D) samtliga	2002	399800	106,7	113,5	118,4
	2003	395800	110,3	117,1	122,2
	ökning	-4000	3,4	3,2	3,2
Verkstadsindustri (SNI 28–35), samtliga	2002	191200	107,3	111,5	116,3
	2003	180000	112,2	116,9	121,9
	ökning	-11200	4,6	4,8	4,8
Verkstadsindustri (SNI 28–35) dagarbetare	2002	135400	105,7	106,6	111,2
	2003	122600	110,4	111,3	116,2
	ökning	-12800	4,4	4,4	4,5
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2002	204000	105,9	115,1	120,0
	2003	211100	108,2	117,0	122,0
	ökning	7100	2,2	1,7	1,7

forts. SCB:s strukturstatistik

Arbetare löneökning 2004

		Antal	TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	2003	1123600	108,5	113,5	118,1
	2004	1123100	111,7	117,0	121,8
	ökning	-500	2,9	3,1	3,1
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D) samtliga	2003	395800	110,3	117,1	122,2
	2004	392200	113,5	121,1	126,3
	ökning	-3600	2,9	3,4	3,4
Verkstadsindustri (SNI 28–35), samtliga	2003	180000	112,2	116,9	121,9
	2004	177600	115,2	120,6	125,9
	ökning	-2400	2,7	3,2	3,3
Verkstadsindustri (SNI 28–35) dagarbetare	2003	122600	110,4	111,3	116,2
	2004	115700	113,2	114,2	119,4
	ökning	-6900	2,5	2,6	2,8
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2003	211100	108,2	117,0	122,0
	2004	210000	111,7	121,1	126,4
	ökning	-1100	3,2	3,5	3,6

forts. SCB:s strukturstatistik

Privatanställda tjänstemän 2001

		Antal	TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar Heltid + deltid	2000	1218200	23500	23700	24200
	2001	1242100	24800	25000	25500
	ökning	239000	5,5	5,5	5,4
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D) samtliga	2000	267900	25300	25400	25900
	2001	263400	26300	26400	27000
	ökning	-4500	4,0	3,9	4,2
Verkstadsindustri (SNI 28–35) samtliga	2000	143800	25800	25900	26500
	2001	142200	27300	27300	27900
	ökning	-1600	5,8	5,4	5,3
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2000	122400	24600	24800	25300
	2001	119500	25200	25400	26000
	ökning	-2900	2,4	2,4	2,8

Förklaring av lönebegrepp

Tid- och prestationslön avser överenskommen fast lön, fasta tillägg, ackordskompensation och rörlig lön. I rörlig lön ingår prestations- och ackordslön, provision, bonus, tantiem och dylikt. Detta lönebegrepp överensstämmer med det som parterna på den privata arbetarsidan brukar använda.

Lön för arbetad tid avser tid- och prestationslön samt ob-/skifttillägg och tillägg för risk, smuts, värme och dylikt.

Totallön avser lön för arbetad tid samt (helglön i förekommande fall för arbetare), förmåner, jour- och beredskapsättning, väntetids- och restidsersättning utanför ordinarie arbetstid. För tjänstemän saknas partsgemensam statistik på de flesta avtalsområden och detta lönebegrepp överensstämmer inte exakt med det som tjänstemannaförbunden normalt använder.

Övertidstillägg ingår inte i tabellerna.

forts. SCB:s strukturstatistik

Privatanställda tjänstemän 2002

		Antal	TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	2001	1242100	24800	25000	25500
Heltid + deltid	2002	1267800	25400	25700	26300
	ökning	25700	2,4	2,8	3,1
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D) samtliga	2001	263400	26300	26400	27000
	2002	262900	27400	27600	28200
	ökning	-500	4,2	4,5	4,4
Verkstadsindustri (SNI 28–35) samtliga	2001	142200	27300	27300	27900
	2002	143800	28400	28400	29000
	ökning	1600	4,0	4,0	3,9
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2001	119500	25200	25400	26000
	2002	117300	26300	26500	27200
	ökning	-2200	4,4	4,3	4,6

forts. SCB:s strukturstatistik

Privatanställda tjänstemän 2003

		Antal	TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	2002	1267800	25400	25700	26300
Heltid + deltid	2003	1234900	26300	26500	27100
	ökning	-32900	3,5	3,1	3,0
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D) samtliga	2002	262900	27400	27600	28200
	2003	260000	28500	28600	29300
	ökning	-2900	4,0	3,6	3,9
Verkstadsindustri (SNI 28–35) samtliga	2002	143800	28400	28400	29000
	2003	140100	29400	29400	30100
	ökning	-3700	3,5	3,5	3,8
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2002	117300	26300	26500	27200
	2003	118200	27500	27700	28400
	ökning	900	4,6	4,5	4,4

forts. SCB:s strukturstatistik

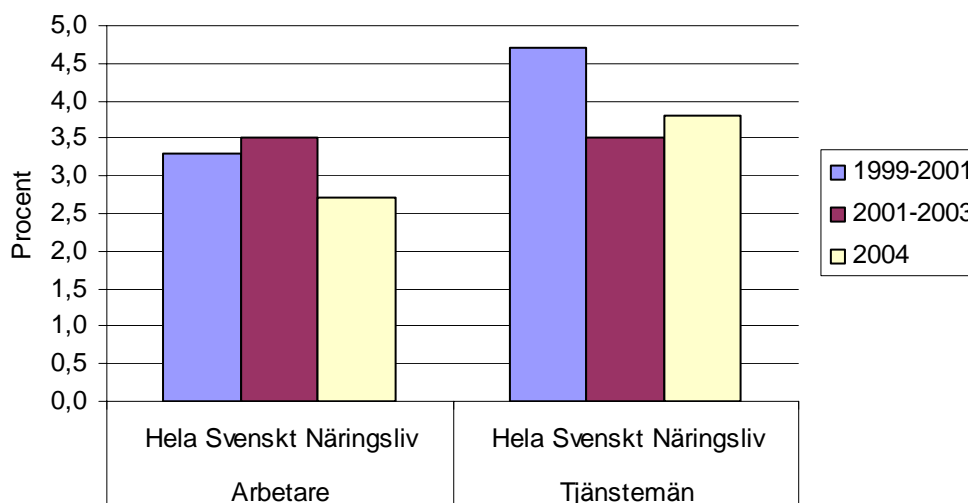
Privatanställda tjänstemän 2004

		Antal	TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	2003	1234900	26300	26500	27100
Heltid + deltid	2004	1229800	27400	27600	28300
	ökning	-5100	4,2	4,2	4,4
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D) samtliga	2003	260000	28500	28600	29300
	2004	257800	29800	29900	30700
	ökning	-2200	4,6	4,5	4,8
Verkstadsindustri (SNI 28–35) samtliga	2003	140100	29400	29400	30100
	2004	142300	30400	30500	31200
	ökning	2200	3,4	3,7	3,7
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2003	118200	27500	27700	28400
	2004	113800	29100	29300	30100
	ökning	-4400	5,8	5,8	6,0

5. Svenskt Näringsliv

	1999–2001	2001–2003	2004
Arbetare			
Hela Svenskt Näringsliv	3,3	3,5	2,7
Egentlig industri	3,0	3,3	2,7
Bygg	4,5	3,9	2,3
Varuhandel	3,0	3,8	3,1
Samfärdsel	3,3	3,2	3,9
Tjänstemän			
Hela Svenskt Näringsliv	4,7	3,5	3,8

Löneökningar enligt Svenskt Näringsliv

Kommentarer

Beräkningarna är gjorda på identiska arbetsplatser för arbetare. För tjänstemännen är de standardräknade med hänsyn till ålder, yrke och arbetstid (så kallade SÅYA-tal). På grund av en omläggning av lönestatistiken är det dock högst sannolikt att tjänstemännens löneökning för 2004 överskattas. Löneökningstalen för 1999–2001 respektive 2001–2003 avser årsgenomsnitt för tre år.

Spridning av löneökningarna

Svenskt Näringsliv har också en intressant redovisning av spridningen av löneutvecklingen mellan olika individer. Den visar att den vanligaste förekommande löneökningen för såväl arbetare som tjänstemän är mellan 2 och 3 procent för 2004.

6. LO:s rapport Löner år 2004

Utdrag ur LO:s rapport

	Genomsnittlig ökning per år						Lön 2003 kr/mån
	1995– 1997	1998– 2001	1994– 2003	2001	2002	2003	
Tillverkningsindustri							
Totalt	4,4	3,8	4,2	4,0	3,6	3,4	23 000
Tjänstemän			4,7	4,2	4,4	4,0	29 200
Arbetare			3,7	3,8	2,8	2,9	18 900
Verkstadsindustri							
Totalt			4,5	4,5	3,6	3,7	24 000
Tjänstemän	4,4	4,6	4,9	5,2	4,3	3,8	30 100
Arbetare	4,8	3,3	3,9	3,7	2,9	3,7	19 400
Privata sektorn							
Totalt			4,2	4,8	3,3	3,7	23 100
Tjänstemän	3,5	4,5	4,4	5,3	3,4	3,8	27 000
Arbetare	4,0	3,6	3,9	4,0	3,0	3,6	18 800

Kommentarer

Källmaterial är SCB:s strukturlönestatistik 1994–2003. Materialet är inte standardräknat (det är det emellertid på offentliga sidan). För arbetarna är materialet (SCB:s strukturstatistik) justerat med hänsyn till arbetstidsmålet för arbetare.

Lönebegrepp = Tidlön + prestationslön + andra förmåner.

Källor

Siffror angivna med fet stil är tagna ur rapporten Löner år 2004 bilaga 2 och övriga siffror ur Löner år 2001, Löner år 2002 och Löner år 2003.

7. Slutsatser

Löneökningar inom industrin

	2001	2002	2003	2004
Löneökning arbetare	3,5–4,0%	3,0–3,5%	3,0 +/- 0,5%	3,0 +/- 0,5%
Löneökning tjänstemän	4,5–5,0%	3,5–4,0%	3,5 +/- 0,5%	3,5 +/- 0,5%

(I dessa siffror ingår endast i mycket begränsad utsträckning kostnader för arbetstidsförkortningen.)

Den vanligaste löneökningen för såväl arbetare som tjänstemän var 2004 mellan 2 och 3 procent.

Tidigare perioder

För perioden 2001-2003 var löneökningarna för arbetare cirka 3 procent i snitt och för tjänstemän cirka 4 procent. Perioden 1998-2001 visade på ungefär samma siffror.

Den vanligaste förekommande ökningen såväl för arbetare som tjänstemän var 2001 mellan 3 och 4 procent, år 2002 mellan 2 och 4 procent och 2003 mellan 2 och 3 procent.